herpy

FRØER

Chantaburi Bug-eyed Frog

Theloderma stellatum

Theloderma stellatum er en lille, trælevende mosfrø fra lavlandsregnskoven i Thailand, Cambodja, Laos og Vietnam. Den ligner en mørkere udgave af *Theloderma asperum*, bliver omkring 3-4 cm og lægger sine æg over vand i vandfyldte trælommer. Pasningen svarer til slægtsfællernes, men næsten alle tal er lånt fra dem, fordi arten er sjælden i fangenskab.

Familie: Rhacophoridae

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3-4 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende og semi-akvatisk**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 4 voksne dyr
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, nat	**17-21 °C**
Luftfugtighed	**75-95 %**
Vand	**Vanddel** dybde 5-10 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudser i vand**
Æglægning	**På blade over vand**
Kønsmoden	**8-10 mdr.**
Æg pr. lægning	**4-15**
Klækning	**10-14 dage**
Larvetid	**75-180 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Ingen**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står ikke på CITES-listerne, så der kræves ingen CITES-papirer. Køb opdrættede dyr, og bed om dokumentation for oprindelsen.

Om arten

Theloderma stellatum er en lille frø i slægten *Theloderma*, som i hobbyen kaldes mosfrøer. Den ligner en mørkere udgave af *Theloderma asperum*, med knudret hud, mørke og lyse tegninger og kamuflage, der får den til at forsvinde mellem mos, bark og lav. Hos enkelte dyr ses orange farve. Artsnavnet *stellatum* betyder stjernebesat.

Størrelsen er ikke målt i de kilder, der er læst; boksens 3-4 cm er et skøn lånt fra den nært beslægtede *T. asperum*. Levealderen er heller ikke dokumenteret; tallet er lånt fra *T. asperum*, og mosfrøer kan generelt blive mange år i fangenskab. Arten blev beskrevet af Edward Harrison Taylor i 1962.

Giftigt hudsekret er ikke beskrevet, men vask altid hænder før og efter kontakt med en frø eller terrariets vand. Arten egner sig til at kigge på, ikke til at tage op.

Udbredelse og levested

Theloderma stellatum findes i Thailand, Cambodja, Laos og Vietnam. Det engelske navn henviser til provinsen Chanthaburi i det sydøstlige Thailand. Den lever fra havniveau op til omkring 1.500 meters højde og findes i flere beskyttede områder, bl.a. i Cardamombjergene i Cambodja og i Khao Soi Dao i Thailand.

Bestanden er livskraftig (LC), men truet af skovrydning til landbrug og tømmerhugst. Også ulovlig fældning af træer til fremstilling af safrololie er en trussel, fordi frøerne bruger træhuler. Arten er sjælden i handlen.

> **Oprindelig udbredelse:** Thailand, Cambodja, Laos og Vietnam.

LEVESTED

Theloderma stellatum lever i fugtig lavlandsskov og bjergskov, som er varm og meget fugtig året rundt. Frøerne er trælevende og holder sig tæt på vand: æggene lægges i regnvand, der samler sig i små hulrum i træer. Haletudserne lever af nedbrudt plantemateriale i det garvesyrerige vand. Hvor træerne tappes for harpiks, opstår der flere hulrum, som frøerne også yngler i.

Mosfrøer holder sig i de fugtige hulrum og tæt på vand hele året. Nataktiviteten og temperaturkravene er ikke dokumenteret for arten, og tallene i pasningen er lånt fra slægtsfællerne.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt dokumenteret viden om pasningen af *Theloderma stellatum*. Pasningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet og på de nært beslægtede *Theloderma asperum* og *Theloderma corticale*, som holdes jævnligt i fangenskab. Tallene i boksen er lånt fra *T. asperum*, som lever i samme lavlandsskov.

T. stellatum er lille og trælevende og kan holdes i et forholdsvis kompakt terrarie. Et terrarie på 45 × 45 × 45 cm (længde × bredde × højde) er passende til en lille gruppe på fire dyr. Frøen sidder gerne ved vandkanten, så højden bør udnyttes.

Indret terrariet som et paludarium med en træhule og en fugtig skovbund: korkrør og korkplader lodret og skråt over vandet, grene, mos og planter som pothos, fredslilje og lave bregner. Korkrør med en indvendig diameter på mindst 7 cm, der står delvist i vandet, bruges både som skjul og til æglægning. Hold bunden fugtig med et lag mos og løv, og sørg for en nem vej fra vand til land, så nyforvandlede unger kan komme op. Låget skal holde på fugten, men have ventilation, så luften ikke står stille. Nye dyr går i karantæne i seks uger.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 20-24 °C og om natten 17-21 °C. Arten kommer fra lavlandet og er formentlig mindre varmefølsom end de kølige bjergarter i slægten, men temperaturen bør alligevel ikke komme over 25 °C. Over 27 °C er farligt, så køl straks. Kan terrariet ikke holdes under 27 °C om sommeren, bør man vælge en anden art.

Mål med et digitalt termometer, og hold terrariet væk fra sydvendte vinduer og varmekilder. Varmelamper hører ikke til. På varme dage kan forstøvning med koldt vand eller isterninger af osmosevand i vanddelen hjælpe. En vinterhvile er ikke nødvendig.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG FORSTØVNING

Luftfugtigheden skal ligge på 75-95 % og aldrig under 60 %, ellers kan frøerne tørre ud. Den store vandflade holder fugten oppe af sig selv, så frøerne skal ikke forstøves ret ofte. To til tre gange om ugen er nok til at skylle ekskrementer af indretningen og ned i vandet.

Et forstøvningsanlæg er praktisk, fordi koldt vand også køler terrariet. Sørg for, at luften ikke bliver stillestående. Før yngletiden forstøves der mere, og vandstanden hæves, så det ligner begyndelsen på regntiden.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Frøen opholder sig meget ved vandkanten og sidder endda under vand, så vanddelen er ikke til pynt. Giv et fast vandparti på 5-10 cm dybde med korkplader og korkrør, så både voksne og unger let kan komme op. Brug osmosevand genmineraliseret med et tilskud til padder, og tilsæt tannin med egeløv eller blade fra *Terminalia catappa*, så vandet får en tebrun farve. Et filter er ikke nødvendigt, når vandet skiftes jævnligt: skift omkring halvdelen hver uge. Vand, der er for rent, kan give øjenproblemer. Skyl hænderne fri for sæbe og creme, før du rører ved vandet, og brug aldrig rengøringsmidler i terrariet. Druknede foderdyr fjernes dagligt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

LYS OG UVB

Frøen er nataktiv og har ikke dokumenteret brug for UVB. Et svagt UVB-rør til skyggearter (Ferguson-zone 1) kan bruges og er valgfrit, men så skal frøerne altid kunne trække sig i skygge. Levende planter skal have plantelys, fx et T5-rør på 6.500 K i 12 timer om dagen. Lyset må ikke varme terrariet op. Et dæmpet rødt natlys eller en månelampe gør det muligt at se frøerne, når de er aktive.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

T. stellatum æder insekter. Små fårekyllinger er det vigtigste foder, suppleret med voksmøllarver, fluer, springhaler til de mindste unger, små dubia-kakerlakker og soldaterfluelarver. Foderdyrene må højst være lige så lange som afstanden mellem frøens øjne: omkring 3 mm til nyforvandlede unger og op til 10 mm til voksne. Pudr foderet med et godt vitamin- og mineraltilskud, skiftevis kalk med D3 og et multivitamin.

Fodr lige efter, at lyset er slukket, og læg fårekyllingerne i en lille, flydende foderskål, så de ikke drukner og forurener vandet. Voksne får fire til seks foderdyr to til tre gange om ugen.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Theloderma stellatum er nataktiv og sidder om dagen skjult i rør, mellem planter eller tæt på vandet. Frøen klarer sig i en gruppe, så længe der er plads nok. Hannerne kalder om natten.

Arten egner sig til at iagttage, ikke til at håndtere. Skal et dyr flyttes, så brug en lille, fugtig beholder, eller håndter med våde, rene hænder og gør det hurtigt. Hold ikke arten sammen med andre frøarter.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Dyrene kan ikke kønsbestemmes, før de er seks til otte måneder gamle. Hunnerne er større og bredere med kortere snude. Hannerne er mindre og har brunstpuder på første finger, som er røde og hævede i yngletiden. Tallene for kønsmodenhed er lånt fra *T. asperum* og slægten.

PARRING

Der kræves ikke meget for at få gang i yngelen: hold kønnene sammen, og giv lidt mere foder end normalt, så dyrene får et fedtlager. Sørg for mange korkrør, der står delvist i vandet, og skift vandet hver uge med køligt vand; ofte ses parret i amplexus inden for få dage. Hannen griber hunnen bag forbenene.

Arten kan yngle året rundt, men nogle måneders yngel følges som regel af flere måneders pause. Fortsætter dyrene i mere end fire til fem måneder, kan kønnene skilles ad for en tid, så hunnerne ikke bliver udmattede.

ÆG OG HALETUDSER

Æggene lægges på undersiden af korkrør og korkplader eller på andre flader 2-3 cm over vandet, så haletudserne falder direkte i vandet ved klækningen. I naturen lægges de i regnvand i trælommer. Antallet pr. lægning er ikke dokumenteret for arten; tallet i specifikationerne er lånt fra *T. asperum*. Lad æggene blive, hvor de sidder, og hold dem fugtige. Forældrene passer ikke æg eller haletudser.

Haletudserne flyttes helst til et eget kar: en lille plastkasse eller et akvarium med omkring 10 cm af samme vand som i terrariet og nogle blade af *Terminalia catappa*, som de også gnaver i. Hold vandet ved 20-24 °C. Giv små foderpiller til haletudser to gange om ugen; de æder også druknede foderdyr. Skift halvdelen af vandet hver uge.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter omkring 10-14 dage; tallet gælder slægten og er ikke målt for arten. Larvetiden er heller ikke dokumenteret for *Theloderma stellatum*, og tallet i specifikationerne er lånt fra slægtsfællerne. Typisk tager forvandlingen omkring tre måneder, men den kan trække ud til et halvt år eller mere.

Når forbenene viser sig, skal vandet sænkes til højst 5 cm, og der skal være en nem vej op på land med kork, rødder eller flydende planter. Når ungerne har været på land i omkring en uge, begynder de at æde.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger flyttes til et enkelt terrarie med 2-5 cm vand, flydende korkplader og et par stiklinger af pothos, så de er lette at holde øje med. Hold temperaturen på 20-24 °C. Første foder er springhaler, bananfluer og de mindste fårekyllinger på omkring 3 mm, fodret hver dag eller hver anden dag og pudret med kalk og vitaminer. Efter to til fire måneder kan de flytte til et større terrarie.

Sundhed og typiske fejl

Theloderma stellatum er hårdfør, når temperaturen er rigtig. De typiske problemer er:

- For høj temperatur. Over 25 °C er et faresignal, og over 27 °C kan være dødeligt. Køl straks.
- For tør luft uden adgang til vand.
- For rent vand, som kan give øjenproblemer. Brug tannin.
- Mangel på kalk og vitaminer, især hos hunner og unger. Pudr foderet.
- Chytridsvamp og andre infektioner. Hold nye dyr i karantæne i seks uger.
- Fedme hos overfodrede dyr.

Søg en dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø taber sig, holder op med at æde, får sår, misfarvet hud eller uklare øjne.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.